

מכתב ברכה

שמחה שלמה באאמו"ר הגה"צ רבי אריה ז"ל לוין

ירושלים

בס"ד יום שנכפל בו כי טוב כ"ז תשרי תשע"ה

מה נכבד היום, יום יציאתו לאור עולם של הספר החשוב 'דרך אבות' על מסכת אבות, אודות ארחות חיי של אבי הגאון הצדיק זצוק"ל, רבי אריה לוין. ובו שזורים בעט אמן סיפורים ועובדות מחייו ומחיי בני משפחתנו בניו וחתניו גדולי התורה, וכן מהנהגת אמנו הצדקת, יחידה בדורה במעשיה ומידותיה, מרת צפורה חנה ע"ה. גם נאספו ונשזרו כאן מכתבים רבים שכתב אבי זצוק"ל, אמרות שאמר, דברי מוסר שהגיד, וכן סיפורי מופת שסופרו על דמותו והנהגתו ע"י חכמים וסופרים.

וכולם ממקור נאמן יצאו, עטו עט סופר של ידידי וחביבי הנכבד ש"ב, ה"ה הרה"ג רבי יחיאל שטרנברג שליט"א. אשר כבר איתמחי גברא בספרים הרבים שבעריכתו, ובפרט סדרת הספרים 'משנת אריה' על המשניות מאאמו"ר זצ"ל, וכל הרואה אותם יאמר ברקאי. זאת אעיד נאמנה שרבות שוחחתי עם הרה"ג יחיאל שליט"א בעל פה, ומסרתי לו רבים מהדברים מזכרוני כפי שהיו. חשוב היה בעינינו הדיוק בהבאת הסיפורים והעובדות, למען תיחקק לדורות דמותו של אבי זצ"ל כפי שהיתה באמת ללא כחל ושרק, ולכן הדברים עברו גם תחת שבט הבקורת. מתוך מה שראיתי ושמעתי בע"פ ניכר שהר"י הנ"ל יגע רבות ללבן הדברים כהיותם ללא הפרזות ושינויים. (וידוע שהרבה סיפורים שסופרו אודותיו שונו למען הציג את דמותו באור מסוים, ולכן חשיבות גדולה בעיני יש לעבודה שנעשתה בספר זה).

אבי זצוק"ל מכוונה אמנם בפי המון העם 'הצדיק הירושלמי', אך כינוי זה בעצם הסתיר חלק מדמותו. וכבר אמר מי שאמר שבירושלים היו שני אנשים בתקופה ההיא, שהאחד מהם הסתירה גאונותו את צדקותו, והכוונה לגאון ישראל רבי איסר זלמן זצ"ל. ואילו השני הסתירה צדקותו את גאונותו, והכוונה לאבי זצ"ל.

אמנם כל כולו היה 'איש חסד', ועסק רבות בחסד, ועם כל שכבות הציבור, ובעיקר עם אחינו לוחמי המחתרות שישבו בבתי הסוהר, כידוע. אך מידת החסד זו באה מכח חיבורו לתורה, ונבעה מתוך אהבת התורה ומצוותיה. ולכן ראינו איך שאבי זצוק"ל היה מכבד ומוקיר בעיקר גדולי תורה, תלמידי חכמים וכל בן תורה באופן מופלג ממש.

חיבורו לתורה היה בכמה דרכים, ראשית כל והחשוב מכל, הוא עצמו עסק רבות בתורה חידש חידושים, ואף כתב פירוש מקיף על המשניות, שנערך ויצא לאור ע"י הרה"ג רבי יחיאל הנ"ל, ובו גילה כוחו בתורה בידיעת הש"ס בכל עניינו, בהיקף ובעומק כאחד מן הגדולים. בצעירותו,

כמה שנים לאחר שנשא לאשה את אמנו, אף נסמך להורות הלכה בישראל ע"י גדולי הדור, ה"ה הגאון רבי חיים ברלין זצ"ל, והגאון הרא"ה קוק זצ"ל, והגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל.

במשך כל שנות חייו היה דבק בגדולי התורה, והשתדל שלא להחמיץ אף הזדמנות להיות בקרבם, וכמו שאמרו בפרקי אבות 'הוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דברייהם'. היה קשור לגדולי ראשי הישיבות באירופה, כמו הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל בהיותו בהלוסק, הרידב"ז מסלוצק, והגאון רבי רפאל שפירא זצ"ל מוולוז'ין, שבישיבותיהם למד ודבק בהם, ואף הם החזירו לו אהבה והעריכוהו עד מאוד. ולא אבה להיפרד מהם אלא מאימת גיוסו לצבא הרוסי, ומאהבת א"י שבערה בקרבו.

גם בהגיעו לירושלים דבק בכל גדולי התורה שהיו בה, החל מהגאון רבי שמואל סאלאנט זצ"ל, רבי איצ'לה בלאזר זצ"ל ששהה בה באחרית ימיו, המקובל האלוקי בעל הלשם זצ"ל, הגרי"ח זוננפלד זצ"ל, הגרא"ז מלצר זצ"ל, הגרא"ה קוק זצ"ל, ועוד. וכל אחד מהם בראותו את שאיפתו העצומה להיות בקרבם, העריכו והוקירו וקירבו קירבה יתירה. (והרבה מעשים מעניין זה נדפסו כאן).

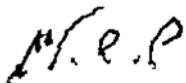
מכח דביקותו בגדולי התורה ואהבתם אותו, היה בקי גדול בכל עניני המסורת של גדולי ליטא בענייני הלכה ומנהג. פעם כשעלה נידון בין גדולי התורה בענין הקרבת קרבן פסח בזמן הזה אמר, אני שמעתי וקבלתי מהגר"ח ברלין זצ"ל, ומכיון שמעולם לא הזכיר דבר זה, שמע מינה דלא ניחא להו לחכמי התורה בענין זה. ואף בענינים שבנסתר כגון קמיעות ולחש לעין הרע, היתה מסורת ברורה בידו, שבעיקר קיבל מהגר"ח ברלין שהיה מקרבו ממש כבן בהיותו הוא עצמו חשוך בנים.

זוהי דמותו הנכונה של אבי זצוק"ל, גדול בתורה ובמסורת הדורות, ומכח גדלותו ודביקותו בתורה, אהב את מצוותיה ואת לומדיה, מן הגדולים עד הקטנים, הם ילדי תשב"ר שבחדר עץ חיים בו היה משגיח על גידולם ברוחניות, ואף בגשמיות.

לכן בואו ונחזיק טובה להרה"ג ר' יחיאל הנ"ל שעמל במסירות נפש לקבץ את החומר לספר זה, 'קובץ על יד ירבה', עד שהגיע לחיבור נפלא. ואף אני מכיר לו טובה אישית, על ששיבץ גם קצת מחידושי על מסכת אבות ועובדות והנהגות שמסרתי לו על אאמו"ר זצוק"ל וגדולי הדורות.

ובטוחני שיאה ספר זה לתועלת לרבים, ככל ספרי מעשי הצדיקים שהם חלק חשוב בחינוכו של עם ישראל לעלות ולגדול בתורה וביראה, באומרו מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי ורבותי.

החותם בברכה ובהוקרה

שמחה שלמה לוין